

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

16 вересня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1556/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати:

головуючого - Патрюка М.В. - доповідача,

членів Комісії: Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Макарчука М.А.,
Прилипка С.М.,

розглянувши дисциплінарну справу, відкриту стосовно судді апеляційного суду Київської області Полосенка Василя Степановича за зверненням Трубенкова Л.Л.,

встановила:

У липні 2015 року на адресу Комісії надійшло звернення Трубенкова Л.Л. щодо поведінки судді апеляційного суду Київської області Полосенка В.С.

Заявник зазначає, що суддею апеляційного суду Київської області Полосенком В.С. 10 березня 2015 року було ухвалено постанову, якою скасовано постанову Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 30 січня 2015 року та прийнято нову постанову про визнання заявника винним у вчиненні порушення митних правил, передбаченого статтею 471 Митного кодексу України, та накладення на нього стягнення у виді 1700 гривень штрафу із конфіскацією на користь держави вилучених відповідно до протоколу про порушення митних правил 1850 доларів США. Заявник не отримував жодних викликів до суду, копій постанов суду, примірника апеляційної скарги та вважає, що апеляційним судом його не було належним чином повідомлено про час та дату судового засідання, чим позбавлено можливості брати участь у розгляді справи, заявити заперечення на апеляційну скаргу, одержати правову допомогу під час розгляду справи.

З урахуванням викладених обставин заявник просить Комісію відкрити дисциплінарну справу, розглянути її та за наявності підстав прийняти рішення про притягнення судді Полосенка В.С. до дисциплінарної відповідальності.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції. Звернення щодо поведінки судді Полосенка В.С. стосується дій, вчинених ним до набрання чинності Законом України «Про забезпечення права на справедливий суд».

У зв'язку з викладеним в частині дисциплінарної відповідальності судді Полосенка В.С. застосовується Закон України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року.

За результатами розгляду висновку члена Комісії та зібраних у процесі перевірки матеріалів Комісією 15 березня 2016 року прийнято рішення № 668/дп-16 про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді апеляційного суду Київської області Полосенка В.С. за зверненням Трубенкова Л.Л.

Розгляд призначеної на 21 квітня та 26 липня 2016 року дисциплінарної справи відкладався у зв'язку з неявкою судді Полосенка В.С.

На направлене повідомлення про розгляд призначеної на 21 квітня 2016 року дисциплінарної справи суддя Полосенко В.С. повідомив, що він позбавлений можливості з'явитися на розгляд стосовно нього дисциплінарної справи, оскільки в цей день приймає участь у розгляді кримінальних проваджень.

На направлене судді Полосенку В.С. повідомлення про розгляд призначеної на 26 липня 2016 року дисциплінарної справи в.о. голови апеляційного суду Київської області повідомив, що суддя Полосенко В.С. перебуває у оплачуваній відпустці з 01 червня по 26 липня 2016 року, у зв'язку з чим повідомлення направлено на адресу судді за місцем його проживання.

У призначене на 16 вересня 2016 року засідання Комісії суддя Полосенко В.С. знову не з'явився, проте повідомив, що він позбавлений можливості з'явитися на розгляд стосовно нього дисциплінарної справи, оскільки в цей день приймає участь у розгляді кримінальних проваджень, та просив розглядати дану дисциплінарну справу без його участі.

Відповідно до вимог частини 11 статті 95 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у разі неможливості з поважних причин взяти участь у засіданні органу, що здійснює дисциплінарне провадження щодо суддів, суддя, справа стосовно якого розглядається, може надати по суті порушених питань письмові пояснення, які додаються до матеріалів справи. Письмові пояснення судді оголошуються на засіданні в обов'язковому порядку. Повторна неявка цього судді на засідання є підставою для розгляду дисциплінарної справи за його відсутності.

З урахуванням цих вимог та клопотання судді Полосенка В.С. про розгляд стосовно нього дисциплінарної справи без його участі Комісія вважає за можливе розглянути дану дисциплінарну справу за відсутності судді Полосенка В.С., враховуючі пояснення судді, надані ним під час проведення членом Комісії перевірки.

Заслухавши доповідача, дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Комісія дійшла висновку про необхідність припинення дисциплінарного провадження з таких підстав.

Комісією встановлено, що Указом Президента України «Про призначення суддів» від 05 травня 1999 року № 474/99 Полосенка Василя Степановича призначено на посаду судді військового суду Чернівецького гарнізону строком на п'ять років.

Постановою Верховної Ради України «Про обрання суддів» від 17 червня 2014 року № 1813-IV Полосенка Василя Степановича обрано на посаду судді військового апеляційного суду Центрального регіону безстроково.

Постановою Верховної Ради України «Про обрання суддів» від 02 грудня 2010 року № 2757-VI Полосенка Василя Степановича обрано на посаду судді апеляційного суду Київської області.

Супровідним листом Київської митниці ДФС від 13 січня 2015 року до Бориспільського міськрайонного суду Київської області направлено адміністративні матеріали стосовно громадянина Російської Федерації Трубенкова Леоніда Леонідовича, який проживає в Об'єднаних Арабських Еміратах місті Дубаї, про порушення митних правил, передбаченого статтею 471 Митного кодексу України.

За результатами розгляду цих матеріалів постановою Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 30 січня 2015 року провадження у справі № 359/226/15-п про адміністративне правопорушення стосовно Трубенкова Л.Л. закрито за відсутністю в його діях складу адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 471 Митного кодексу України.

Розгляд даної справи відбувався за участі представника Київської митниці ДФС та Трубенкова Л.Л.

Копію зазначеної постанови Бориспільського міськрайонного суду Київської області отримано Трубенковим Л.Л. 10 лютого 2015 року, про що проставлено відмітка на обкладинці справи.

До Бориспільського міськрайонного суду Київської області 09 лютого 2015 року надійшла апеляційна скарга представника Київської митниці ДФС на постанову Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 30 січня 2015 року, яку разом з матеріалами справи № 359/226/15-п направлено до апеляційного суду Київської області.

Відповідно до проведеного 16 лютого 2015 року автоматичного розподілу справи № 359/226/15-п між суддями апеляційного суду Київської області для її розгляду призначено суддю-доповідача Полосенка В.С.

Згідно з листом помічника судді від 17 лютого 2015 року Трубенкову Л.Л. повідомлено про призначення розгляду апеляційної скарги представника Київської митниці ДФС на 10 березня 2015 року. У цьому повідомленні вказано адресу Трубенкова Л.Л. за його місцем проживання в Об'єднаних Арабських Еміратах місті Дубаї.

Постановою апеляційного суду Київської області від 10 березня 2015 року апеляційну скаргу представника Київської митниці задоволено, постанову Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 30 січня 2015 року у справі № 359/226/15-п скасовано та прийнято нову постанову, якою Трубенкова Л.Л. визнано винним у вчиненні адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 471 Митного кодексу України, накладено на нього стягнення у виді штрафу в розмірі 1700 гривень із конфіскацією вилученої відповідно до протоколу про порушення митних правил валюти в розмірі 1850 доларів США на користь держави.

Апеляційний розгляд даної справи відбувався лише за участі представника Київської митниці ДФС.

Копію зазначеної постанови апеляційного суду Київської області отримано Трубенковим Л.Л. 25 березня 2015 року, про що проставлено відмітка на обкладинці справи.

Відповідно до статті 498 Митного кодексу України особи, які притягуються до адміністративної відповідальності за порушення митних правил, та власники товарів, транспортних засобів, зазначених у пункті 3 статті 461 цього Кодексу (заінтересовані особи), під час розгляду справи про порушення митних правил у органі доходів і зборів або суді мають право знайомитися з матеріалами справи, робити з них витяги, одержувати копії рішень, постанов та інших документів, що є у справі, бути присутніми під час розгляду справи у органі доходів і зборів та брати участь у судових засіданнях, подавати докази, брати участь у їх дослідженні, заявляти клопотання та відводи, під час розгляду справи користуватися юридичною допомогою захисника, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, давати усні і письмові пояснення, подавати свої доводи, міркування та заперечення, оскаржувати постанови органу доходів і зборів, суду (судді), а також користуватися іншими правами, наданими їм законом. Зазначені в цій статті особи зобов'язані добросовісно користуватися належними їм процесуальними правами.

Згідно з вимогами частини 1 статті 268 Кодексу України про адміністративні правопорушення особа, яка притягається до адміністративної відповідальності, має право: знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, заявляти клопотання; при розгляді справи користуватися юридичною допомогою адвоката, іншого фахівця у галузі права, який за законом має право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, виступати рідною мовою і користуватися послугами перекладача, якщо не володіє мовою, якою ведеться провадження; оскаржити постанову по справі. Справа про адміністративне правопорушення розглядається в присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності. Під час відсутності цієї особи справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про своєчасне її сповіщення про місце і час розгляду справи і якщо від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду справи.

Апеляційний перегляд здійснюється суддею апеляційного суду протягом двадцяти днів з дня надходження справи до суду. Апеляційний суд повідомляє про дату, час і місце судового засідання особу, яка подала скаргу, інших осіб, які беруть участь у провадженні у справі про адміністративне правопорушення, не пізніше ніж за три дні до початку судового засідання. Неявка в судове засідання особи, яка подала скаргу, інших осіб, які беруть участь у провадженні у справі про адміністративне правопорушення, не перешкоджає розгляду справи, крім випадків, коли є поважні причини неявки або в суду відсутня інформація про належне повідомлення цих осіб (частини 4, 5, 6 статті 294 Кодексу України про адміністративні правопорушення).

У своїх поясненнях суддя Полосенко В.С. зазначив, що 17 лютого 2015 року апеляційним судом направлено повідомлення про дату, час і місце

судового засідання особам, які беруть участь у розгляді справи, зокрема й Трубенкову Л.Л. Оскільки апеляційний перегляд здійснюється протягом двадцяти днів, а від Трубенкова Л.Л. заяви про перенесення розгляду справи не надходило, у судовому засіданні 10 березня 2015 року було прийнято рішення про розгляд справи за його відсутності.

На запит Комісії щодо надання документів на підтвердження надіслання Трубенкову Л.Л. листа-повідомлення від 17 лютого 2015 року про призначення апеляційного розгляду справи № 359/226/15-п голова апеляційного суду Київської області повідомив, що відповідно до списків згрупованих поштових відправлень рекомендованих листів за лютий 2015 року у зв'язку з відсутністю міжнародного договору між Україною та Об'єднаними Арабськими Еміратами в сфері міжнародно-правового співробітництва про правову допомогу в адміністративних справах, а також грошових коштів на поштові відправлення до іноземних держав зазначений лист Трубенкову Л.Л. не направлявся.

Між Україною та Об'єднаними Арабськими Еміратами укладено договори про взаємну правову допомогу у кримінальних, цивільних та комерційних справах. У справах про адміністративні правопорушення такого договору не укладено. У такому випадку вручення судових документів можливе через консульство України в Дубаї, що передбачено пунктом «j» статті 5 Віденської конвенції про консульські зносини від 24 квітня 1963 року.

Отже, чинне законодавство надавало можливість належним чином повідомити Трубенкова Л.Л. про дату, час і місце апеляційного розгляду справи № 359/226/15-п. Без такого повідомлення суд не мав права розглядати дану справу за його відсутності.

Розглянувши в апеляційному порядку справу № 359/226/15-п без участі Трубенкова Л.Л., який не був повідомлений про розгляд справи та присутність якого була обов'язковою, суддя Полосенко В.С. допустив порушення приписів статей 268, 294 Кодексу України про адміністративні правопорушення та відмовив Трубенкову Л.Л. у доступі до правосуддя. Вказані порушення позбавили права Трубенкова Л.Л. прийняти участь в апеляційному розгляді справи, дати пояснення з обставин інкримінованого йому адміністративного правопорушення, подати докази, заявляти клопотання, спрямовані на повне, всебічне та об'єктивне з'ясування обставин справи.

Згідно з пунктом 1 частини 1 статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року суддю може бути притягнуто до дисциплінарної відповідальності у порядку дисциплінарного провадження з підстав істотних порушень норм процесуального права при здійсненні правосуддя, пов'язаних, зокрема, з відмовою у доступі особи до правосуддя з підстав, не передбачених законом.

Установлені проведеною перевіркою обставини свідчать про допущення суддею Полосенком В.С. істотних порушень норм процесуального права при здійсненні правосуддя у справі № 359/226/15-п, пов'язаних з відмовою у доступі Трубенкова Л.Л. до правосуддя з підстав, не передбачених законом, та наявність у діях судді складу дисциплінарного проступку, передбаченого пунктом 1 частини 1 статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року.

Разом з тим відповідно до частини 4 статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року дисциплінарне стягнення до судді застосовується не пізніше шести місяців із дня відкриття Вищою кваліфікаційною комісією суддів України провадження в дисциплінарній справі, але не пізніше року з дня вчинення проступку, без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування судді у відпустці.

Оскільки постанову апеляційного суду Київської області у справі № 359/226/15-п було ухвалено суддею Полосенком В.С. 10 березня 2015 року, з урахуванням наданих в.о. голови апеляційного суду Київської області відомостей про ІНФОРМАЦІЯ_1 та перебування судді Полосенка В.С. у відпустці після ухвалення цієї постанови річний строк застосування до судді дисциплінарного стягнення сплинув.

Ураховуючи викладене, дисциплінарне стягнення до судді апеляційного суду Київської області Полосенка В.С. не може бути застосовано, а тому дисциплінарне провадження стосовно нього має бути припинено.

Керуючись статтями 83, 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року та статтями 93-96, 101, 102, 108 чинного Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі дисциплінарної палати

вирішила:

дисциплінарне провадження стосовно судді апеляційного суду Київської області Полосенка Василя Степановича припинити.

Члени Комісії:

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

М.А. Макарчук

С.М. Прилипко